

8. СУЧАСНИЙ СТАН КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

М.М. Йовса

Національний університет харчових технологій

Перехід Україні до ринкової економіки активізував приватизацію та корпоратизацію підприємств. Найпоширенішою організаційною формою підприємницької діяльності стала акціонерна. Це викликано великою кількістю переваг акціонерної форми господарювання, а саме:

- Акціонерні товариства – це зручний спосіб залучення інвестицій.

- Можливість отримання доходу у вигляді дивідендів.

- Можливість участі в управлінні АТ та контролю його діяльності.

- Отримання акцій – ліквідних цінних паперів.

- Оподаткування операцій з акціями.

Сучасний стан корпоративного управління України характеризується низьким рівнем корпоративної культури, невідповідністю існуючої практики корпоративного управління загальноприйнятим принципам, недостатньою координацією дій органів державного управління у сфері регулювання корпоративних відносин, неефективністю управління державними корпоративними правами тощо [4].

Тому в сучасних умовах необхідним є розвиток корпоративних відносин, що сприятиме залученню інвестицій в економіку України, розвитку фондового ринку та зростанню національного багатства.

У порівнянні з підприємствами малого і середнього бізнесу створення великих високотехнологічних корпоративних структур має ряд досить важливих переваг та відіграє значну роль у формуванні ефективної структури економіки України й у посиленні економічної і науково-технічної інтеграції, проте існує багато об'єктивних та суб'єктивних факторів, які не дають змоги широко та ефективно застосовувати корпоративне управління.

Основними проблемами корпоративного управління є:

– Складність структури корпоративного управління. Реальне корпоративне управління – складне по визначенню, що саме по собі – вже є певним бар'єром у застосуванні та освоєнні без необхідної підготовки об'єкта та суб'єкта управління. Помилки та прорахунки в його впровадженні не зменшують його прогресивності, але іноді створюють уяву про неможливість використання корпоративного управління на теренах українських підприємств.

– Невизначеність зовнішнього середовища, в якому функціонують акціонерні товариства. Складність прогнозування змін середовища обмежує можливості адаптації підприємства до його вимог з метою виживання. Основною причиною є слабка законодавча база.

– Проблеми управління корпоративними правами акціонерів. Основні корпоративні права акціонерів включають: право на отримання частини прибутку корпорації у вигляді дивіденду; право на отримання частки майна при ліквідації підприємства; право на участь в управлінні компанією шляхом голосування на загальних зборах акціонерів; право на отримання інформації про діяльність корпорації. [2]

Сучасний стан корпоративного сектору України характеризується сукупною зовнішньою заборгованістю близько 85 млрд. дол., з них 38 млрд. дол. складає заборгованість комерційних банків, а 47 млрд. дол. – заборгованість корпоративних підприємств.

Приховані можливості й переваги акціонерних товариств кореняться у корпоративності і можуть бути реалізовані при розробці ефективного корпоративного управління на основі врахування рівня розвитку економіки країни, вітчизняного і зарубіжного досвіду акціонування та управління корпораціями, забезпечення взаємної спрямованості інтересів усіх учасників акціонерного процесу на досягнення високої прибутковості суб'єктів господарювання, зростання чи зменшення рівня добробуту громадян. [1]

Таким чином, ситуація, що склалася з корпоративним управлінням в Україні, його законодавчим регулюванням та реальним додержанням задекларованих принципів, потребує реалізації конкретних заходів на рівні окремих підприємств корпоративного типу. Зокрема, на діяльність акціонерних товариств негативно впливає нестача професійних керівників усіх рівнів управління, особливо найвищої ланки; недостатнє використання нових методів управління підприємствами, що спостерігається практично в усіх підсистемах управління підприємством. Усе це призводить до того, що економічний результат діяльності корпоративних підприємств виявляється недостатнім для задоволення мінімально необхідних потреб учасників корпорації. Це спричиняє

постійні конфлікти з акціонерами, працівниками, контрагентами підприємства, регулюючими органами, що тільки посилює негативний стан справ у корпоративному підприємстві. [3]

Якість корпоративного управління є значним фактором ефективної діяльності підприємства. Як відомо, в Україні в умовах фінансової кризи вартість позикового капіталу залишається високою, а залучення зовнішніх ресурсів шляхом випуску акцій практично відсутнє. Тому підвищення рівня корпоративного управління може дати швидкий та помітний фінансовий ефект, забезпечити зменшення вартості капіталу підприємства та зростання його капіталізації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Венгер Л.А. Еволюція формування системи корпоративного управління: світовий досвід та українська практика / Венгер Л.А. // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №1 (67). – С. 5-7.
2. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року №514-VI..
3. Давиденко Н.М. Сучасний стан корпоративного управління в Україні / Н.М. Давиденко // Науково-технічний збірник. – №89.
4. Фадеєва Ю.В. Дослідження стану корпоративного управління машинобудівних підприємств України: Монографія / Ю.В. Фадеєва. – Харків.